Ausztrál Nemzetközi Kapcsolatok Intézete / Australian Institute of International Affairs (AIIA)

Az intézet független, non-profit szervezet, több mint 1600 fős tagsággal, amely a nemzetközi kapcsolatok iránti érdeklődést és a nemzetközi ügyek megértését hivatott előmozdítani Ausztráliában. Élénk eszmecserék és viták helyszínéül szolgál, nem kíván azonban valamiféle intézeti álláspontot megfogalmazni. Előadásokat, szemináriumokat, workshopokat, konferenciákat szervez.

Az AIIA 1924-ben alakult meg, miután az 1919–1920. évi béketárgyalások során nyilvánvalóvá vált, hogy valódi haladás eléréséhez a világ dolgainak helyes megértése szükséges. 1933-ban vált szövetségi testületté, és még ma is az egyetlen, ilyen típusú országos szervezet Ausztráliában.

Az intézet költségvetését a tagsági hozzájárulások, csekély állami támogatás és az adóból levonható adományok képezik.

A szervezet kisszámú személyzettel dolgozik. Az AIIA inkább a tagságért és a tagság által fenntartott közösség. Több mint 150 önkéntes, szakmai gyakorlatosok, önkéntes professzorok, az intézet elnökei és a tanács tagjai teszik lehetővé az AIIA működését.

Az AIIA néhány független intézményből áll, amelyek a hét szövetségi államban és területiumban találhatók, a központi iroda pedig a fővárosban, Canberrában van. A fiókintézetek autonóm módon dolgoznak saját programjaikon. Az intézet szoros kapcsolatot tart fenn a Nemzetközi Kapcsolatok Királyi Intézetével (Royal Institute of Internatinal Affairs), a Chatham Házzal (Clatham House) és a világ különböző pontjain található testvérintézményekkel.

Az AIIA az eszmecseréken és a publikációkon keresztül széles lehetőséget kínál a vélemények kifejtésére. Mivel a szervezet alapokmánya eleve kizárja az intézeti vélemény artikulálását a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggésben, az AIIA kiváló fórumul szolgál a különböző vélemények kifejtésére és ütköztetésére.

Az AIIA négyféle módon kívánja előmozdítani célját, a nemzetközi kapcsolatok iránti érdeklődést és azok megértését. (1) Az intézet tagjai számára vitafórumot biztosít előadások, szemináriumok tartásával és workshopok szervezésével. Ezek a szűk körű beszélgetésektől egészen a több száz fő számára tartott előadásokig terjednek. (2) Tájékoztatás révén. Az intézet a publikációival a kulcsfontosságú szerepet játszik Ausztráliában a nemzetközi kapcsolatokról folytatott vitákban. Jelenleg az *Australian Journal of International Affairs* és az *Australia in World Affairs* című kiadványokat jelenteti meg, illetve alkalmi publikációkat ad ki aktuális külpolitikai kérdésekről. Az intézet által kiadott könyvek pedig Ausztrália nemzetközi kapcsolatainak részletes leírásával az országnak a nemzetközi rendszerben betöltött szerepével foglalkoznak, illetve különféle nemzetközi jogi problémákkal és az emberi jogokkal is. (3) Az AIIA résztvesz a nemzetközi ügyekkel kapcsolatos oktatásban és képzésében is. Az elsődleges célcsoportot a fiatalok jelentik, akiket különböző programokkal és egy ifjúsági hálózat (ACCESS) segítségével igyekszik megszólítani. (4) Az AIIA együtt kíván működni mind az Ausztráliában, mind a tengerentúlon működő testvérintézményekkel.

Az AIIA minden évben megjelentet egy évkönyvet, amelyben beszámol arról, hogy az elmúlt évben mi minden történt az intézet háza táján, és információkat szolgáltat a tagságról. 2008-ban például az AIIA – többek között – konferenciát szervezett *Ausztrália szerepe a demokráciák elterjesztésében* címmel, melyen országgyűlési képviselők, kormánytagok és független szakértők is részt vettek. 2007 májusában az intézet igazgatója tartott nemzetbiztonsági kérdésekről előadást, különös tekintettel az új típusú terrorizmusra, mellyel Ausztráliának is – mint az Egyesült Államok szövetségesének és a nyugati világ részének – szembe kell néznie. Szeptemberben eszmecserét

rendezett külpolitikai szakértők számára Ausztrália nemzetközi szerepéről *Ausztrália, mint középhatalom* címmel. Ugyanebben a hónapban vitafórumot rendeztek Melbourne-ben *A vallás szerepe az ausztrál külpolitikában* címmel. Ez csak néhány abból a számtalan eseményből, előadásból, mely 2007–2008 folyamán az intézetnél megrendezésre került.

Az AIIA 2008-as kutatási tevékenysége magában foglalta *Policy Commentary* sorozat folytatását, és sikeres tárgyalásokat egy új könyvsorozat, az *Australian Outlook* kiadásáról. A könyvsorozat első kiadványa a *Veszedelmes viszonyok: Ausztrália a globális gazdaságban (Dangerous Liaisons: Australia in the Global Economy)* címet viseli. A szerző, Tom Conley művében Ausztrália lehetőségeit és sebezhetőségét vizsgálja a globalizáció korában. A februári *Policy Commentary* a Balin megrendezett ENSZ-konferenciáról és annak a globális felmelegedésről folytatott tárgyalásokra gyakorolt hatásáról szólt. A júniusban kiadott kommentár az olimpiai játékok Kínával kapcsolatos jelentőségére világított rá. A 2009 elején megjelent kiadvány Oroszország újjáéledéséről és a 2008. augusztusi grúziai fegyveres beavatkozásról szól.

A *Fiatal Diplomaták Program*mal az AIIA arra ösztönzi a fiatalokat, hogy aktívan foglalkozzanak a nemzetközi kapcsolatokkal, és ehhez annyi fórumot kíván biztosítani, amennyit csak lehetséges.

A *The Emerging Scholars* folyóirattal az AIIA publikációs lehetőséget kíván biztosítani az intézetnél szakmai gyakorlatot teljesítő fiataloknak. A 2007-es bevezető szám olyan témákkal kapcsolatos riportokat tartalmaz mint Ausztrália szerepvállalása a kelet-timori békefenntartásban, az ausztrál–indonéz diplomácia, Ausztrália és a Csendes-óceán déli része, a nemzetközi kapcsolatok globális intézményeinek szerepe, az ausztrál és a vietnami globalizáció összehasonlítása, az APEC szabadkereskedelmi térség és a kínai–indiai kapcsolat és ennek Ausztráliára gyakorolt hatása. Ausztrália békefenntartásban – melyet kiemelkedő fontosságúnak értékelnek a térség biztonsága szempontjából – betöltött szerepéről előadást is rendeztek 2007 augusztusában.

Az intézet nyitott arra, hogy a világ minden tájáról fogadjon szakmai gyakorlatosokat, akik tanulmányaiknak és addigi szakmai tapasztalataiknak megfelelően személyre szabott programokon dolgoznak.

Összegezve elmondható, hogy az intézet a nemzetközi kapcsolatok rendkívül széles spektrumával foglalkozik, fórumain megjelennek az aktuális külpolitikai események nemzeti és nemzetközi szaktekintélyek tolmácsolásában. Az AIIA elsősorban azonban a csendes-óceáni térségre koncentrál, hangsúlyos az amerikai kapcsolat, Közép- és Kelet-Európa viszont perifériális szerepet játszik az intézet munkájában.

(Maróti Zsófia)

Források:

http://www.aiia.asn.au/

http://www.bookfinder.com/author/australian-institute-of-international-affairs/

http://afp.gov.au/media/national_media/national_speeches/2007/address_to_aiia

http://jamesfridley.com/2008/australian-institute-of-international-affairs-aiia/

http://www.asio.gov.au/Media/Contents/australian_institute_of_international_affairs_2007.aspx